



УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ  
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА

# Економски развој и стране директне инвестиције



Радна недеља	Тематска целина		Циљ
	<b>9. Економски развој и стране директне инвестиције</b>		СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О привредном расту и развоју и страним директним инвестицијама.
	Тематска јединица	9.1 Појам, значај, циљеви и фактори привредног раста и развоја	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује појам, значај, циљеве и факторе привредног раста и развоја.
		9.2 Привредни циклуси у савременој макроекономској теорији	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује појам, карактеристике и узроке привредних циклуса.

Радна недеља	Тематска целина		Циљ
	<b>9. Економски развој и стране директне инвестиције</b>		СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ПРИВРЕДНОМ РАСТУ И РАЗВОЈУ И СТРАНИМ ДИРЕКТНИМ ИНВЕСТИЦИЈАМА.
	Тематска јединица	9.3 Стране директне инвестиције као фактор економског раста и развоја	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује појам и врсте међународног кретања капитала – зајмовни, портфолио и директне инвестиције

## **EKONOMSKI RAZVOJ I STRANE DIREKTNE INVESTICIJE**

# Pojam, značaj, ciljevi i faktori privrednog rasta i razvoja



- Privredni rast i razvoj - različit između zemalja
- Sve veći jaz između nerazvijenih i razvijenih
- U ekonomskoj teoriji izučava se:
  - Ekonomski rast
  - Ekonomski razvoj
- Ekonomski razvoj je širi i kompleksniji pojam od ekonomskog rasta



## Ekonomski (privredni) rast

- Povećanje ukupne proizvodnje roba i usluga
  - Uslovljeno: raspoloživim resursima i tehnološkim know-how
- Ekonomski rast ostvaren samo ako je proizvodnja veća od broja stanovnika (rast proizvodnje veći od rasta stanov.)
- Ostvaruje se putem:
  - povećanja neiskorišćenih resursa,
  - optimalnim korišćenjem resursa,
  - proširivanjem kapaciteta,
  - tehnologijom.



## Privredni (ekonomski) razvoj

- Izražava se putem makroekonomskih veličina, strukturnih i funkcionalnih promena i drugih ekonomskih i neekonomskih elemenata
- Razvoj proizvodnih potencijala zemlje i povećanje životnog standarda
- Multidimenzionalni, normativan i koherentan proces
- Karakteristika: spor i dugotrajan proces

## Održivi razvoj

- Održivi ekonomski i tehnološki razvoj
- Održivi razvoj društva
- Zaštita životne sredine



## Faktori privrednog razvoja

- I podela
  - Ljudi
  - Kapital
  - Prirodni resursi
  - Preduzetništvo

## Faktori privrednog razvoja

- II podela
  - Prirodni resursi
  - Stanovništvo
  - Kadrovi i nauka
  - Proizvodnja, tehnika i tehnologija i inovacije
  - Poljoprivredna proizvodnja
  - Društveno-političko okruženje
  - Međunarodno okruženje

## PRAVILO “72”

- Potrebno je 72 godine da bi se vrednost GDP *per capita* udvostručila pri prosečnoj stopi ekonomskog rasta od 1%.

za koliko će se god. udvostručiti GDP *per capita* =  $\frac{72}{\text{stopa rasta GDP}}$

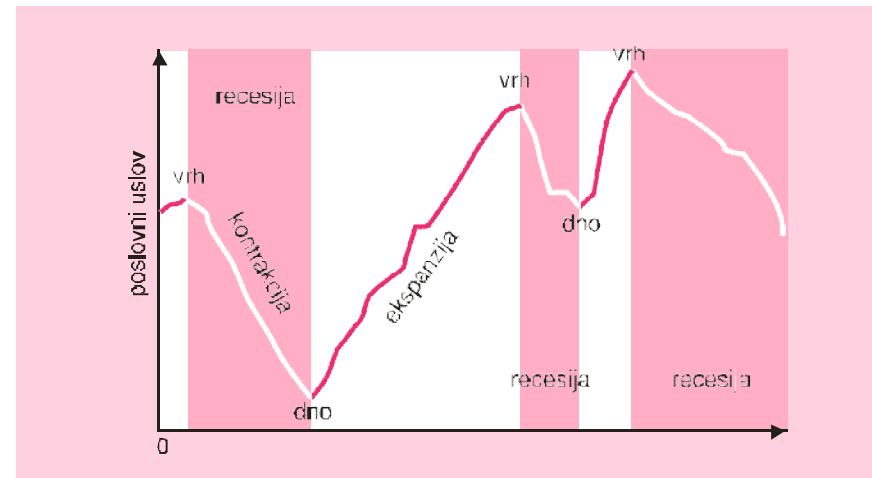
## Teorije o cikličnom kretanju privrede:

1. Teorija sunčanih pega
2. Psihološka teorija
  - Pesimistička/optimistička očekivanja
3. Inovaciona teorija
  - Inovacija – ciklično kretanje privrede
  - Industrijska revolucija
  - IT revolucija...
    - Ove revolucije su povećale ekonom.performanse
4. Teorija preteranih investicija
  - Veća ponuda od potrošnje
  - Veća ponuda novca u vidu kredita
5. Teorija nedovoljne potrošnje
  - Raspodela nac.doh. u korist bogatih i štedljivih
6. Teorija preterane potrošnje
  - Veća potrošnja od akumulacije – kriza hipoprodukcije

# Privredni ciklusi u savremenoj makroekonomskoj teoriji

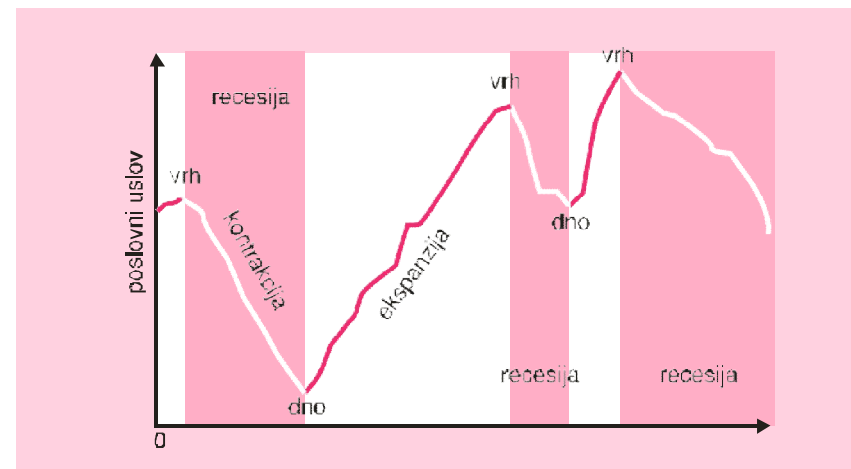


- U privrednim kretanjima privreda ubrzava i usporava ekonomsku aktivnost;
- određeni zaokreti u ukupnoj proizvodnji, dohotku i zaposlenosti;
- obično traju između 2 i 10 godina;
- obeležava ga rasprostranjena ekspanzija ili kontrakcija u mnogim sektorima privrede;
- Vrhovi i dna ( označavaju prekretnice), recesija i ekspanzija glavne faze.



## Karakteristike krize hiperprodukcije

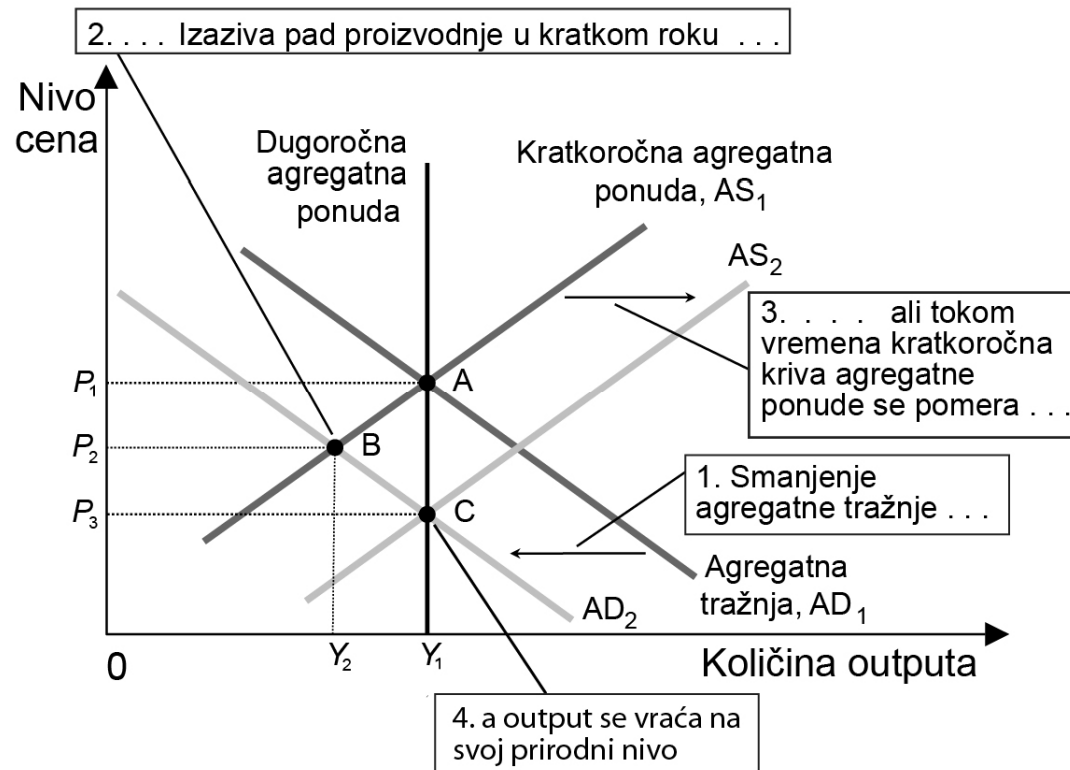
- Velike zalihe
- Pad proizvodnje
- Povećanje nezaposlenosti
- Smanjivanje dohotka radnika
- Smanjuje se potrošnja
- Smanjuju se profiti
- Cene akcija se smanjuju
- Pad cena roba i usluga
- Rast kamatnih stopa



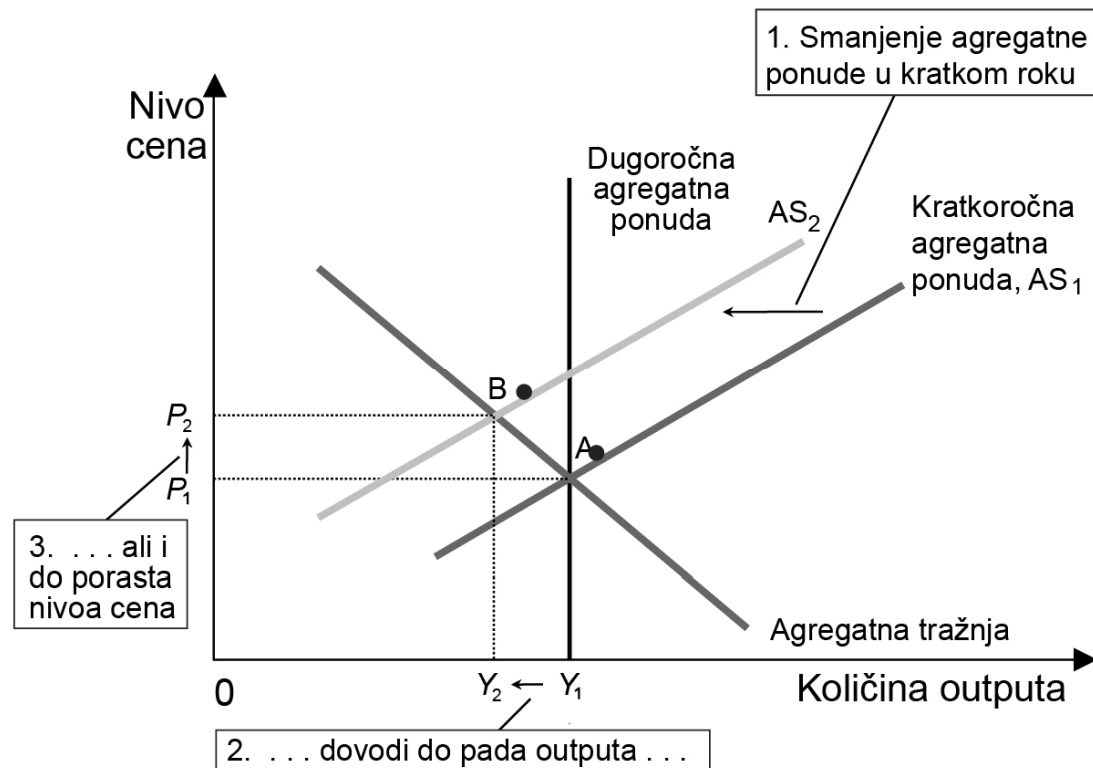
# Privredni ciklusi u savremenoj makroekonomskoj teoriji



## Recesija usled opadanja agregatne tražnje



## Recesija usled opadanja agregatne ponude

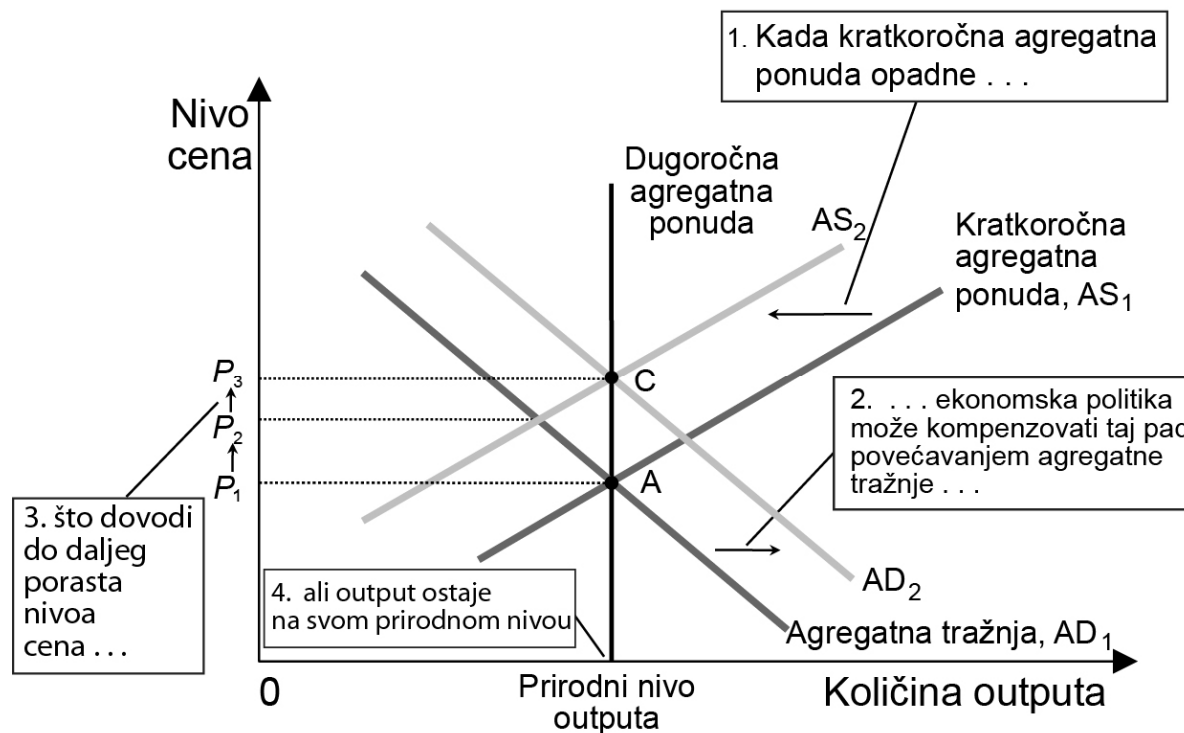




# Privredni ciklusi u savremenoj makroekonomskoj teoriji



## Uticaj ekonomske politike na ublažavanje recesije usled opadanja AS



# Strane direktne investicije kao faktor ekonomskog rasta i razvoja



- Dva oblika kapitala:
  - Investicioni
    - Portfolio i strane direktne investicije
  - kamatonosni

# Strane direktne investicije kao faktor ekonomskog rasta i razvoja



- Portfolio
- Strane direktne investicije (SDI)
- SDI prema realizaciji:
  - Greenfield, brownfield, greyfield, merdžeri i akvizicije
- SDI prema delatnosti:
  - Horizontalne, vertikalne, konglomeratske
- SDI prema motivima - investicije koje traže:
  - tržište, resurse, povećanje produktivnosti proizvodnje, postojeće kapacitete

# Strane direktne investicije kao faktor ekonomskog rasta i razvoja



- Posebni oblici
  - Zajednička ulaganja
  - Koncesije
- Prema izvoru kapitala
  - Javni kapital
  - Privatni kapital
- Javno privatno partnerstvo
- Koncesije
- Pozitivni i negativni efekti SDI



УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ  
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА